

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)**

2 том

ОДЕСА 2022

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 14-15 жовтня 2022 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2022. — 163 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Протокол № 4 від 27.10. 2022 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022

Ольга ВОРОНОВСЬКА

кандидат мистецтвознавства, доцент

*ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»*

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ПОШУКУ ЕФЕКТИВНИХ ШЛЯХІВ ІНТЕГРАЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ТА ОСВІТНЬОГО ПОЛЯ

Початок ХХІ століття ознаменував новий етап розуміння сучасного стану музичного мистецтва, який багато дослідників визначають як «ситуація переходу». Характерні ознаки цієї ситуації – «перевиробництво» музики загалом та побутова експансія «попси», зокрема, поява так званої «мікрофонної культури», неймовірно широкі можливості тиражування музики. Все це призводить до конфлікту між загальним впливом засобів масової музичної комунікації на людину та «естетичною автономністю музики» (термін Т. Адорно). І саме тому музиканти, педагоги, діячі музичної освіти постійно намагаються знайти шляхи виходу із цієї ситуації та зрозуміти якою має бути парадигма музичної освіти ХХІ століття? Як складеться взаємодія музичної освіти та музичного мистецтва – цих найважливіших підсистем художньої культури людства?

В умовах глобалізації культури, стрімкого розвитку мультикультурних процесів, пошуків результативних шляхів інтеграції мистецької та освітньої галузі, необхідним та перспективним є пошук нової парадигми музичної освіти, яка ґрунтується на ідеях феноменології. Основою феноменологічного підходу є нематеріалістична онтологія музичного твору, що розкривається в судженнях та роздумах, які випливають безпосередньо з музичного твору. Тому перехід до музичного буття можливий в людини лише з простору музичного свідомості.

Важливу роль у вирішенні зазначених проблем музичного мистецтва та освіти грає диверсифікація освітніх систем та концептуальних підходів. Нижче розглядаються фактори, що визначають необхідність диверсифікації вищої музично-педагогічної освіти як наслідок її глобалізації.

Однією з головних тенденцій, що виявляє сутність музичної освіти, є його гуманізація. Педагогічний сенс поняття «освіта», як і німецьке «bildung», корениться у слові «образ». Вираз «освічена людина» розуміється як «людина, в якій домінує образ людський». Ймовірно, становлення особистості, інакше кажучи - образу людського, відбувається як з допомогою його інтелектуального розвитку (тобто з урахуванням досвіду людини у сфері знання), так і на засадах його досвіду у сфері почуттів та емоцій.

На жаль, у XX столітті освіта загалом, і музична зокрема, багато в чому втратила таку невід'ємну її частину, як гуманістична спрямованість. Сталося це, мабуть, у зв'язку з тим, що оптимізація навчання була орієнтована в основному на розвиток сфери мислення за майже повної зневаги сферою емоцій. Таким чином, в умовах тотальної наукової спеціалізації втрачалася здатність цілісного сприйняття дійсності, тоді як у мистецтві весь світ у своїй цілісності проектується в людину.

Наступний фактор, що визначає необхідність диверсифікації вищої музично-педагогічної освіти, – це наступність. В історичному плані категорія «наступності» взаємопов'язана з категорією «реформи», оскільки кожен новий етап розвитку системи освіти знаходить рішення - що з попереднього досвіду використовувати у навчанні наступних поколінь. Тому категорія «наступності» корелює з категорією «диверсифікації», що вирішує питання взаємодії ланок навчальної системи в умовах гнучкої моделі освіти.

Разом з тим, у сучасних умовах спостерігається тенденція послаблення взаємодії всього історичного масиву музичного мистецтва та освіти. Ця тенденція у музичному естетичному вихованні багато в чому зумовлена домінуванням гомогенної західноєвропейської романтичної культури XIX століття як змістовної основи освіти. Проте, за умов загальної глобалізації культури, стають актуальними проблеми мультикультурних процесів загалом, і посилення проблеми «Схід-Захід» зокрема. А це, своєю чергою, зобов'язує звернути увагу на альтернативний підхід до визначення змісту музичної педагогічної освіти. Можна говорити також про існуючі жанрово-стильові обмеження в музичній педагогічній освіті, що, своєю чергою, актуалізує ідею посилення національної культурної основи в освітній системі.

Таким чином, сучасна парадигма музичної освіти має бути орієнтована на максимально повну відповідність змісту освіти сучасному етапу розвитку музичного мистецтва.

Sofia BEGENA

Master's student

*State institution «South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky», Ukraine*

CHOREOGRAPHIC ACTIVITY AS A UNIVERSAL MEANS OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF CREATIVE PERSONALITY

As the concepts of intelligence and creativity evolve, the idea that creativity is not one of the components of intelligence, but a very special dimension of mental